

Näringslivsprogram Laxå kommun 2022-2026

VÅR VISION	2
MÅLBILD	2
SAMMANFATTNING	2
GEMENSAMMA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING.....	3
LAXÅ KOMMUN - EN DEL AV EN ATTRAKTIV OCH PULSERANDE REGION FÖR ALLA	3
TILLSAMMANS - LAXÅ NÄRINGSLIV	3
MÅLOMRÅDEN	5
STIMULERA UTVECKLING AV AFFÄRSIDÉER, FÖRETAG OCH ENTREPRENÖRER	5
FÖRETAGSSERVICE.....	6
DIALOG OCH SAMVERKAN MELLAN KOMMUNEN OCH NÄRINGSLIVET	8
KOMPETENSUTVECKLING.....	9
HANDEL OCH SERVICE.....	9
FÖRETAGSETABLERING	10
NYFÖRETAGANDE	11
BESÖKSNÄRING, MILJÖ OCH LANDSBYGDSUTVECKLING	12
INFRASTRUKTUR	13
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING.....	14

Näringslivsplanens målområden kopplas via bilder till relevanta Globala mål. Information om varje specifikt mål och delmål finns på www.globalamalen.se

Vår vision

En välmående plats med hög trivselfaktor, stark sammanhållning och öppenhet mot omvärlden.

Visionen är Laxå kommuns långsiktiga mål, vår drömbild av hur platsen Laxå ska uppfattas 2030 och speglar de tre hållbarhetsperspektiven; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Alla som bor och verkar i Laxå äger visionen och den ger oss livskraft. Tillsammans bygger vi steg för steg en än mer attraktiv och välmående plats med ett rikt natur- och djurliv, där vi värnar om den biologiska mångfalden. Men också välmående i meningen av nöjda invånare, framgångsrika företag, god ekonomisk hushållning och ett rikt utbud av kultur och fritid. Vi håller ihop och samarbetar men vi är också gästfria och välkomnar nya invånare in i gemenskapen.

Målbild

Både ledande politiker och tjänstepersoner har en tydlig och gemensam målbild för företagsklimatet och tar gemensamt på sig ledarskapet i näringslivsarbetet. De kommunicerar näringsliv tydligt både internt och externt och arbetar långsiktigt med frågorna för att skapa en hållbar och varaktig organisationskultur. Näringslivet involveras i kommunens arbete med att förbättra näringslivsklimatet och i näringslivsprogrammet som fokuserar på åtgärder som skapar konkret nytta för företagen. Resultaten av näringslivsarbetet kommuniceras med full transparens. Kommunstyrelsens ordförande och övriga politiker gör sig tillgängliga och reserverar tid för företagare och företagsbesök. Kommunen anordnar och sprider kompetenshöjande insatser och skickar nyhetsbrev samt uppdaterar innehåll på hemsidan och sociala medier utifrån företagets perspektiv. Utvecklingschefen ingår i kommunledningen och har ett starkt mandat att driva utvecklingsfrågor för hela kommunen och näringslivsfunktionen arbetar i samverkan med kommunens alla förvaltningar och bolag.

Sammanfattning

Med utgångspunkt i Laxå kommuns vision, värdegrund och ambitioner sammanfattar näringslivsprogrammet hur kommunen tillsammans med det lokala näringslivet och andra aktörer skapar en attraktiv och livskraftig kommun för framtiden. En kommun med ett välmående och växande näringsliv som bidrar till den hållbara omställning som behövs för framtida utveckling. En kommun där våra tätorter och vår livskraftiga landsbygd tillsammans med Sveriges sydligaste vildmark ger alla möjligheter för idéer, innovationer och företag att födas, växa och dra nytta av vårt fördelaktiga geografiska läge.

Näringslivsprogrammet bottenar i en analys av näringslivsklimatet och är förankrat i näringslivet genom näringslivsrådet och ska verka samlande för förtroendevalda, tjänstepersoner, företag och individer. Det ska bidra till att vi alla har en klar bild över hur visionen för framtiden ska förverkligas. Programmet fastslår en politisk viljeinriktning och tar inte någon detaljerad ställning till utförande,

prioriteringar eller metoder, vilket i stället sker i en handlingsplan. En handlingsplan som revideras varje år eller utifrån behov.

Gemensamma mål för hållbar utveckling Agenda 2030 - de globala målen

Idag har världen gemensamma mål för hållbar utveckling och Agenda 2030 formulerar den övergripande visionen för hur världen ska se ut år 2030. De 17 globala målen utgör en mer detaljerad plan för vad världens länder måste åstadkomma för att uppnå målen. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Detta innebär att vi tillsammans behöver mobilisera inom samtliga områden för att lyckas uppfylla vårt åtagande. Vi behöver alla ta hänsyn till både ekonomisk tillväxt, social inkludering och långvarigt skydd för miljön i allt som görs för att uppnå målen som syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Laxå kommun - en del av en attraktiv och pulserande region för alla

Det länsgemensamma näringslivsarbetet sker inom och genom Business Region Örebro (BRO) där stöd finns för företag som vill etablera sig eller investera i Örebroregionen och som stöd för kommunerna och kommunala tjänstepersoner i arbetet med att attrahera nya företag.

”Regionen speglar en stor stad i mindre skala med alla nödvändigheter ett företag kan tänkas behöva, exempelvis: universitet, universitetssjukhus, flygplats, järnväg och en internationell verksamhet inom handel och industri. Lättillgängligheten gör att regionen också är en stor mötesplats för människor, varor och tjänster.”

businessregionorebro.se

Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2022–2030 (RUS)

RUS är Örebro läns gemensamma vägvisare mot en hållbar framtid som uttrycker länets samlade vilja och fungerar som en plattform för dess aktörer. Den är en utgångspunkt för arbetet med en hållbar regional utveckling under de kommande åren och ger vägledning vid den fysiska planeringen. Örebro läns Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) ansluter till FN:s Agenda 2030 och genom att koppla kommunens budget, verksamhetsplan och näringslivsprogram till RUS kopplas Laxå kommun till dessa mål för hållbar utveckling.

Det är korta restider mellan kommunerna i länet och korta restider till flera av landets stora städer. Allt från 6 minuters tågresa mellan Örebro och Kumla till en timme och en kvart med tåget från Hallsberg till Stockholm. Att vara en del av landets demografiska mittpunkt har många fördelar. En av dem är att regionen rankas som ett av Sveriges bästa logistiklägen och inom en radie på 30 mil finns mer än 70 procent av Sveriges befolkning. Vi har också Sveriges fjärde största fraktflygplats med plats för världens största fraktflygplan, Nordens logistiska järnvägs punkt i Hallsberg och de stora vägarna E18 och E20 som tillsammans med Riksväg 50 bildar en knutpunkt för transport och logistik.

Tillsammans - Laxå näringsliv Vi växer tillsammans

Näringslivet är grunden för Laxå kommuns ekonomi och genom dialog mellan kommun och näringsliv ges möjlighet till delaktighet och samsyn i samhällsutvecklingen. Näringslivsprogrammet ska ses som en del av en helhet som tillsammans med kommunens övriga strategiska dokument ska bidra till att

Det är företagen som gör Laxå kommun och fler och mer konkurrenskraftiga företag skapar arbetstillfällen och skatteintäkter.
När företagen mår bra, mår Laxå kommun bra!

uppfylla de 17 globala målen, målen i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) samt Laxå kommuns mål med det lokala näringslivsarbetet. Tillsammans skapar vi ett växande och livskraftigt företagsklimat som gynnar näringslivet, kommunen och alla som lever och verkar här!

Hur, vad, vem och varför?

De utmaningar Laxå kommuns näringslivsutveckling står inför hänger ofta samman med kommunens andra utmaningar. Ett exempel är de demografiska utmaningarna i form av en minskande befolkning som bland annat leder till problem med kompetensförsörjning och minskande skatteintäkter. De insatser på området som kommunen tar sig an för att hantera dessa måste ske inom det område som kommunen har rådighet över och kan verka i. Kommunens roll i denna fråga är då att verka för ökad inflyttning, ökade inpendlingsmöjligheter och ökad utbildningsnivå hos kommuninnevånare för att möjliggöra för företagen att hitta rätt medarbetare. Företagen svarar i sin tur för att vara en attraktiv arbetsplats med kompetensutvecklande insatser som syftar till att ge ny och befintlig personal möjlighet att utvecklas och vilja stanna i företaget. Tydlighet behövs i de problemformuleringar som ligger till grund för alla kommunala insatser som syftar till att förbättra näringslivsklimatet. Det måste klart framgå varför insatserna ska göras och av vem, vad kommunen kan och får göra och hur det ska genomföras.

Bemötande och värdegrund

Bemötande är ett vitt begrepp som kan ha en vid avgränsning. I näringslivsprogrammet syftar bemötande på det mottagande som samtliga anställda och förtroendevalda i kommunen ger dem de möter. Det avser bemötandet under det möte eller den dialog som sker, skriftlig eller muntlig, mellan anställda eller förtroendevalda och näringsidkaren och allmänheten. Alla som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med Laxå kommun ska uppleva sig väl bemött, känna att den de möter vill göra varje möte till det bästa möjliga och att kommunen levererar tjänster och service av hög kvalitet.

Laxå kommuns värdeord

Respekt
Positivitet
Framåtanda
Lyhördhet

Vårt bemötande utgår från värdegrunden och kännetecknas av;

Rättssäkerhet och saklighet
Tillgänglighet, förståelse och återkoppling
Jämlikhet, jämställdhet och inkludering

Kommunens näringsverksamhet

Kommuner får driva näringsverksamhet om den har ett allmännyttigt ändamål för invånarna och drivs utan vinstsyfte (innebär inte att verksamheten är förhindrad att drivas med vinst, men huvudsyftet ska vara allmännyttan och inte vinsten). Kommunen får även bedriva så kallade anknyttande verksamhet som till exempel ett café på en idrottsanläggning. Laxå kommun och dess bolag tillämpar självkostnadsprincipen, dvs. inte använda sin monopolställning för att sätta högre priser än vad tjänsten kostar att leverera. Undantag finns för bland annat el, fjärrvärme, bostäder och kollektivtrafik som får prissättas på affärsmässig grund. Konkurrenslagen skyddar företag från osund konkurrens från kommunen.

Laxå kommun har följande näringsverksamheter;

Ramundergårdens Restaurang
Servicelaget
Aktiebolaget Laxåhem

Laxå Vatten AB
Laxå Värme AB
Laxå Kommunfastigheter AB

Samsyn och tillgänglighet

Vår samsyn stammar ur att vi alla vill det bästa för kommunens invånare och företag och vårt gemensamma arbete sker med respekt för våra olika roller och mandat. Det är av vikt att den näringslivsfrämjande inställningen är den ledande kulturen i kommunen som ska ses som en serviceorganisation med myndighetsansvar. Alla förtroendevalda, kommunanställda och kommunala verksamheter ska förstå sin påverkan på näringslivsklimatet och serviceinställningen ska ses hos alla. Kommunens invånare och företagare ser även tjänstepersonerna på Samhällsbyggnad Sydnärke, Laxå Vatten AB, Laxå värme AB, Aktiebolaget Laxåhem och Laxå Kommunfastigheter AB samt Sydnärkes kommunalförbund och utbildningsförbund som kommunanställda och även deras bemötande har stor betydelse för graden av upplevd service. Tillgänglighet till kommunen och dess service och tjänstepersoner omfattar alla i kommunkoncernen och kommunens ägardirektiv ska säkerställa tillgänglighet och god service i alla led.

De årliga resultaten i olika näringslivsenkäter är direkt feedback från näringslivet och då målet är nöjda företagare fokuserar kommunen förbättringsarbetet på det som faktiskt driver nöjdhet. Efter analys av enkätresultat tas förslag på förbättringsinsatser fram av utvecklingsenheten tillsammans med näringslivsrådet och den politiska arbetsgruppen för näringsliv och utveckling¹.

Målområden

Näringslivsprogrammet utgångspunkt och målområden är de ambitioner och insatser som fordras för att Laxå kommun ska bli och fortsatt vara den kommun där företag kan växa och utvecklas, dit nya företag lockas och där nya företag startas. Näringslivsprogrammet är det dokument som ska verka samlande för många aktörer och intressen så att vi tillsammans kan nå målet med en framtida hållbar tillväxt och ett gott företagsklimat.

Stimulera utveckling av affärsidéer, företag och entreprenörer

Näringslivsklimatet består av en mängd olika faktorer som bestäms på internationell eller nationell nivå. Kommunen

kan enbart påverka en del av dessa faktorer och arbetet för att påverka näringslivsklimatet kräver insatser inom flera områden som anpassas efter lokala förutsättningar och de enskilda företagens behov.

Internationellt och nationellt näringslivsarbete

Genom samverkan med kommunens vänort Grevesmühlen i Tyskland och andra möjliga EU-samarbeten, genom Sveriges kommuner och Regioner (SKR), Business region Örebro (BRO) och Visit Sweden identifieras nya affärsområden. Goda exempel och affärsmöjligheter delas med dessa samverkansparter och med företag och andra intressenter i Laxå kommun. Kommunen driver eller medverkar tillsammans med dessa och andra samverkansparter i näringslivsfrämjande projekt.

Regionalt näringslivsarbete

Laxå kommun ska tillsammans med övriga kommuner i Örebro län, samt ibland i angränsande län, samarbeta för att genom långsiktiga satsningar skapa bra förutsättningar för regional tillväxt. Samverkan sker kring besöksnäring, infrastruktur, etableringar och kompetensförsörjning. Goda exempel är Business Region Örebro (BRO) och Regional Turismutveckling (RTU), Coompanion, NyföretagarCentrum Sydnärke, företagsresan.regionorebolan.se samt Destination Tiveden (Laxå-, Askersund-, Karlsborg-, Töreboda- samt Gullspångs kommuner och Länsstyrelsen i Örebro län).

¹ Arbetsgruppen består av Kommunstyrelsens ordförande och ytterligare två kommunala politiker (majoritet/opposition).

Lokalt näringslivsarbete

Ett brett och väl fungerande näringsliv är en viktig del av Laxå kommuns tillväxt. Samverkan och en positiv attityd till företag och entreprenörer bidrar till en hållbar utveckling samt har en avgörande betydelse för jobb och välfärd. I Laxå kommun finns och verkar strax över 500 företag² där majoriteten av företagen är små till medelstora. Näringslivet i Laxå kommun domineras av avancerad tillverkningsindustri där en mycket stor andel av det som produceras går på export. Även besöksnäringen, framför allt runt Tivedens nationalpark och längs E20, har påverkats positivt av både privatpersoners och företags behov av tjänster och upplevelser inom turismområdet. Arbetet med att förbättra det lokala näringslivsklimatet sker genom utveckling av de verksamheter som företagen anser som viktigast för sina möjligheter att växa och frodas och med hänsyn till näringslivets sammansättning och konkurrenskraft. Vi verkar för kunskapsspridning mellan stat, kommun och företag likväl som företag emellan. Kommunen ska med lyhördhet gentemot näringslivets specifika behov arbeta som en samlad aktör snarare än som självständiga nämnder och förvaltningar.

Exempel på aktiviteter

- Stöd till affärsutveckling och hållbarhetsarbete genom exempelvis ALMI, Starta eget stöd, Nyföretagarcentrum, Timbanken, Coompanion
- Företagsbesök
- Samverkan inom Näringslivsrådet
- Branschspecifika möten för industri och besöksnäring
- Workshops, föreläsare och seminarier
- Jobbmässa för unga och stöd till Ung företagsamhet
- Samverkan med Integration- och arbetsmarknadsenheten, Laxåhem och andra kommunala verksamheter för att öka antalet individer i anställning, säkrad kompetensförsörjning och ökad inflyttning
- Omvärldsbevakning och informationsdelning
- Samverkan inom BRO, Industrihub, med Örebro Universitet, SKR, Laxås vänort Grevesmühlen och Destination Tiveden
- Förändringsarbete gällande politiker- och tjänstepersoners attityd till företagande och näringsliv
- Medverka i det ESF-finansierade SKR-projektet Utvecklingsnätverk sociala företag

Företagsservice

Åtta av tio företagare³ har någon gång kontakt med kommunen. Kommunens bemötande och kompetens bidrar till ett bra företagsklimat vilket är förutsättningen för att skapa sysselsättning och utveckling. Genom att utveckla vår tillgänglighet, ärendehantering och vår serviceanda sätter vi näringslivet i fokus. De regelbundna mätningar av faktorer som kommunerna själva ansvarar över utgör konkret och direkt feedback att grunda förbättringsarbetet på.

Ledarskapet i fokus

Det politiska ledarskapet är av vikt och samarbetsklimatet gynnas av att kommunen ser sin roll som större än att endast erbjuda välfärdstjänster. Framgångsfaktorerna för ett lyckat arbete med näringslivsprogrammet är delaktighet och öppenhet i processen, engagerad politik som tydliggör vikten av näringslivsfrågor och gemensam förståelse för varandras roller. Hela kommunorganisationen är involverad och närvarande i näringslivsarbetet. All rådgivning har som utgångspunkt att det ska vara lätt att göra rätt och i vad som kan göras (inte i vad som inte kan göras).

Företagslots

Det ska vara enkelt att driva företag i Laxå kommun och den digitala företagslotsen erbjuder en väg in i kommunen för befintliga och blivande företagare. Lotsen ger svar på frågor och lotsar vidare till rätt kontakter, ger hjälp att hitta rätt bland lagar och regler och ger en överblick över de eventuella tillstånd som kan behövas. Utöver företagslotsen är näringslivsutvecklarens dörr alltid öppen för

² UC december 2021

³ Sveriges kommuner och regioner 30 mars 2021

företrädare för näringslivet. Den lagreglerade myndighetsutövningen sker med ett inkluderande förfarande och en positiv serviceattityd vilket har stor betydelse för hur företagen upplever servicenivån.

Exempel på frågeområden som en digital företagslots kan hantera

- Alkohol- och serveringstillstånd
- Bygglov och detaljplansbestämmelser
- Företagsnätverk
- Lediga lokaler
- Livsmedelshantering
- Miljö- och hälsoskyddsbestämmelser
- Platsupplåtelse för exempelvis torghandel
- Tobakstillstånd
- Tomter för industri, handel och kontor
- Trafikfrågor

Upphandling

Laxå kommun ska förverkliga politiska mål genom inköp och upphandling samtidigt som vi är ett medel för att uppnå andras mål. Det är av vikt att kommunen som upphandlande myndighet förstår marknaden som

vi agerar på och att marknaden förstår vårt behov. Denna förståelse uppnås genom dialog före, under och efter upphandling. Kommunen ser upphandling som ett redskap för att utveckla relationen med det lokala näringslivet i ett längre perspektiv och tar emot feedback, positiv såväl som negativ, som en del av förbättringsarbetet. Kommunen ska sträva efter att varje inköpskategori ska ha tydliga mål och visioner om vad inköpet ska leda till på kort och lång sikt. Det kan till exempel vara lägre kostnader, uppnå mål i agenda 2030 eller att hantera risker.

”Laxå kommun är bäst i landet när det kommer till kommunala inköp från små företag med färre än tio anställda.”

Rapport från Företagarna publicerad 13 jun 2021, foretagarna.se

När kommunen upphandlar bör hållbarhet och social hänsyn och beaktas i varje upphandling där så är möjligt. Som beställare och konsumenter ska vi sträva efter att ställa krav och genom våra medvetna köp styra mot en mer hållbar produktion av varor och tjänster som tar hänsyn till en eller fler aspekter gällande anställnings- och sysselsättningsmöjligheter, beaktande av hållbarhetskriterier och frågor om etisk handel och CSR. Kommunen ska aktivt verka för att sociala företag kan svara på aktuella upphandlingar genom att exempelvis använda reserverade kontrakt, dynamiskt inköpssystem (DIS) eller se över deras möjligheter att verka som underleverantör i upphandlingen. Vid direktupphandling ska www.självkart.nu⁴ alltid användas för att se om tjänst eller vara kan levereras av ett socialt företag.

Exempel på aktiviteter

Etablering av det digitala verktyget Företagslots • Kommunens nämnder och styrelser i kommunens bolag får i uppgift att ta fram och rapportera gjorda insatser för att förbättra service som påverkar företagare och företagsklimatet • Analys av enkätresultat och framtagande av en åtgärdsplan

- Utbildning för alla kommunanställda i service och näringslivspåverkan
- Offentliggöra kommunens inköpsbehov i en årlig upphandlingsplan
- Kompetenshöjande insatser gällande upphandling
- Utbildning i social hänsyn vid upphandling

⁴ Sökfunktion för produkter och tjänster från sociala företag i Örebro län

Dialog och samverkan mellan kommunen och näringslivet

Tillsammans förenklar vi dialogen mellan politik, tjänstepersoner och kommunens företagare. Vi för konstruktiva samtal med utgångspunkten att vi gemensamt ska stärka kommunens näringsliv. Dialog är ett begrepp som har en mer djupgående betydelse än ett "samtal" eller en "diskussion". Vår dialogiska kultur präglas av likvärdighet, inkludering och icke-dömande - vi tänker tillsammans och lyssnar på varandra.

Nätverk och information

Utvecklingsenheten skapar mötesplatser och möjlighet till kompetensutveckling. Företagsbesök genomförs tillsammans med kommunstyrelsens ordförande, arbetsgruppen för näringsliv och utveckling samt kommunens politiker och relevanta tjänstepersoner. Nyhetsbrev skickas regelbundet ut till prenumeranter samt information på hemsida och sociala medier uppdateras och publiceras kontinuerligt. Kommunen samverkar med ett flertal näringslivsfrämjande organisationer för informations spridning till och kunskapshöjning för alla företagare i kommunen.

Näringslivsrådet och branschspecifika träffar

Näringslivsrådet är en arena för en stärkt dialog mellan företrädare för näringslivet och kommunens politiska ledning och tjänstepersoner. Genom medverkan i näringslivsrådet ges det lokala näringslivet en möjlighet att med sina perspektiv vara rådgivande i frågor kring näringslivsutveckling och kommunal service. Näringslivet ges möjlighet till delaktighet i kommunens långsiktiga näringslivspolitiska prioriteringar vilket leder till att dessa blir väl förankrade i näringslivet så väl som i kommunen. I rådet finns representanter från en bredd av lokala företag, stora som små och från olika verksamhetsområden. Utöver näringslivsrådet sker även branschspecifika träffar där möjlighet finns att lyfta deras områdesspecifika frågor och utmaningar. Träffar sker också med lokala företagsnätverk samt med organisationer som företräder lokala företagare.

Företagsbesök

Det är viktigt att möta de lokala företagarna, inte minst för att få vetskap om deras förväntningar på kommunen och få en ökad kunskap och förståelse för deras villkor och förutsättningar. Vid många företagsbesök medverkar kommunstyrelsens ordförande eller andra relevanta politiker då det är viktigt att de folkvalda får en konkret inblick i de lokala företagens verklighet. Detta samtidigt som företagarna får möjlighet att lära känna kommunens lokala politiker och i sin tur få förståelse för deras premisser. Besöken är ett ypperligt tillfälle för företaget att få beskriva behov av exempelvis kommunalt stöd, kompetensutveckling eller nätverksaktiviteter. Företagsbesök sker även tillsammans med utländska och inhemska besökare så som exempelvis landshövdingen, ambassader och EU-samverkansparter, företag som funderar på att etablera sig i kommunen och besökare från andra kommuner.

Brottsförebyggande arbete

Samverkan mellan polis och kommun är en nödvändighet för att kunna arbeta effektivt med det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i kommunen. Det brottsförebyggande arbetet i Laxå kommun är organiserat under kommunstyrelsen och kommunledningsgruppen, under ledning av kommunchefen som har det yttersta tjänstemannaansvaret. Arbetet i det lokala Brottsförebyggande rådet (BRÅ) innebär att polisen och kommunen tillsammans har en gemensam bild av brottsligheten och gemensamt kan arbeta brottsförebyggande. Även länsstyrelsen har ett uppdrag att stödja det brottsförebyggande arbetet i länet. Information mellan näringsliv, kommun och polis förmedlas bland annat via näringslivsrådet och nyhetsbrev.

Exempel på aktiviteter

- Företagsbesök
- Möten med Näringslivsrådet
- Branschspecifika möten; besöksnäring, industri, handel
- Nyhetsbrev
- Temaseminarier
- Synliggöra näringslivsfrämjande och kompetenshöjande

aktiviteter för företag i Laxå kommun • Samverkan med olika företagareföreningar och företagsstöttande organisationer • Löpande delge information på kommunens hemsida och sociala medier • Omvärldsbevakning • Spridning av och deltagande i näringslivsfrämjande och kompetenshöjande aktiviteter

Kompetensutveckling

En förutsättning för att företag ska kunna växa, anställa och bidra till vår gemensamma välfärd är att de kan anställa individer med rätt kompetens. Idag stiger kunskapsinnehållet i de varor och tjänster som produceras och möjligheten att anställa och utveckla rätt medarbetare med rätt kompetens är direkt avgörande. Kommunen och det lokala och regionala näringslivet rustar gemensamt för framtiden.

Arbetskraftssamverkan

Utvecklingsenheten och Integration- och arbetsmarknadsenheten samverkar med lokala företag för att hitta och rusta arbetstagare för anställning. Med flexibilitet skapas insatser tillsammans med företagen för att kunna matcha lediga jobb med tillgänglig arbetskraft. Prövade och väl fungerande metoder sprids genom information och studiebesök.

Framtidens företagare och anställda

Utvecklingsenheten verkar för att kompetensutvecklingsinsatser på olika nivåer initieras i kommunen. I samverkan med skolan och andra aktörer sker insatser som ökar ungas möjlighet till stöd, utbildning och möjligheter när det gäller lärlingsplatser eller entreprenörskap under skolgången. Näringslivet spelar en stor roll för elevernas framtida skolval och behöver synliggöras och involveras i arbetet med skolan för att råda bot på brister i den nuvarande och framtida kompetensförsörjningen.

Makerspace Laxå

I Laxå skapas Makerspace, en miljö där kunskap, verktyg och idéer smälter samman. Tillsammans med föreningar, privatpersoner, unga som äldre, entreprenörer och konstnärer skapas en kreativ och utvecklande miljö med möjlighet till utbildning för entreprenörer. Makerspace är ett samverkansprojekt tillsammans med Coompanion, Karlskoga folkhögskola och Live at Heart med support och stöd från Region Örebro län.

Exempel på aktiviteter

- Kompetensanalyser
- Företagsrådgivning
- Seminarium och workshops
- Kunskapspridning om möjligheterna med socialt företagande
- Verka för utökat utbildningsutbud
- Förmedla kompetenshöjande insatser för besöksnäringsföretag
- Samverka mellan Integration- och arbetsmarknadsenheten och lokala företag
- Jobbmässa för unga
- Studiebesök
- Samverkan kring exempelvis Ungt företagande, Ung drive, linje 14, Örebro Universitet, Handelskammaren Mälardalen yrkes trainee, SKAL-företag
- Ge möjlighet för företag att exponera sig i Pop Up lokalen på torget i Laxå.

Handel och service

Med ett starkt lokalt handels- och näringsliv blir kommunens samhällen mer livfyllda och levande orter är mer attraktiva. Fler lokaler hyrs ut för att hysa verksamheter och fler ser kommunen som ett attraktivt bostads- och företagarialternativ. Kommunen samverkar med lokala handlare och de lokala fastighetsägarna i syfte att förbättra förutsättningarna för befintlig handel samt öka intresset för nyetablering både i centrala Laxå samt på landsbygden.

Handel och service i hela kommunen

Kommunen ska verka för att möjliggöra bevarandet av befintlig service på mindre orter likväl som i centralorten samt verka för nyetablering i hela kommunen. Dagligvarubranschen i sin helhet har genomgått en stor omvandling från en relativt småskalig och mångfacetterad struktur med god täckning även på landsbygden till en storskalig och mer centraliserad sådan. De senaste årens utveckling inom handeln generellt har gjort att konkurrensen från större orter, större handelsenheter och lågprisbutiker har ökat. Därmed ökar hoten även gentemot handelsservicen i kommunens samtliga orter. Kommunen har i uppgift att värna flertalet lokala intressen så som tillgänglig dagligvaruservice på landsbygden och i kommunens centralort samtidigt som nya etableringar ska främjas och välkomnas. Det gäller därför att i så stor utsträckning som möjligt matcha den fria företagsamheten i form av handelsetableringar av olika slag med invånarnas behov av service oavsett om de bor i tätort eller på landsbygden.

Laxå handelscentrum

Kommunen ska aktivt bidra till utvecklingen i centrala Laxå genom en snabb och tydlig hantering av frågor som rör handeln och synliggöra planlagd mark för att snabbt kunna tillgodose etableringsönskemål. Arbetet görs dels genom att aktiv marknadsföra Laxås handelscentrum, ett handelscentrum som knyter ihop handeln på Centrumtorget vid Laxå torg med handeln kring E20. Det görs också vid trafikplanering då både handels och kommuninvånarnas behov beaktas så att handelsplatser lätt nås med olika trafikslag. Kommunikationen inom handelsområden skall vara trygg och det ska särskilt tillses att tilltänkta handelsplatser kan nås med såväl bil- som gång- och cykeltrafik.

Samverkan

Kommunen ska verka för och samverka med organisationer och företrädare för handeln. Genom samverkan ges kommun och handelsföretagen en möjlighet till ökad förståelse för respektive roller och kan gemensamt skapa en helhetssyn av handel, bostäder och infrastruktur. Samverkansarbetet syftar till att skapa en mötesplats för kommunen, fastighetsägare och handel, möjlighet att vidarebefordra för området relevant information och att på ett tidigt stadium kunna identifiera styrkor och svagheter, hot och möjligheter samt samordna utvecklingsinsatser.

Exempel på aktiviteter

- Samverkan med lokala handlare och fastighetsägare och deras branschorganisationer
- Strategiarbete för handel och service i Laxå handelscentrum, en tillgänglig och attraktiv stadskärna och torgmiljö
- Stöd till utveckling av en centrumgrupp
- Platsutvecklings med stöd för kreativa idéer
- Brottsförebyggande samverkan
- Samverkan kring evenemang på torget i Laxå

Företagsetablering

Entreprenörskap och nya företag är viktiga för samhällets utveckling och de etableringsfördelar som finns i kommunen är många.

Möjligheter till diversifiering av det befintliga näringslivet finns. Likaså tillgänglig och detaljplanerad etableringsmark som synliggörs på lättåtkomliga kartor. Kommunens arbete med detaljplanering gällande beslut om att ta fram eller ändra detaljplaner samt att tolka befintliga detaljplaner utgår från ett övergripande och långsiktiga perspektiv kopplat till marknadshänsyn och kundens behov. Utökad samarbete med universitet och högskolor samt förenklad kontakt med kommunen och andra relevanta myndigheter kopplat till de stora möjligheterna till hög livskvalitet som boende i en pendlingskommun nära en storstad⁵ gör Laxå kommun till en attraktiv etableringsort.

⁵ Tillväxtverket "Hållbar utveckling i svenska regioner" Rapport 0251, 2018

Laxå kommun är en del av länets samverkansplattform för näringslivsfrågor, Business Region Örebro där länets kommuner och Region Örebro län arbetar tillsammans för att skapa tillväxt genom att få fler företag att växa och etablera sig i regionen.

Framtidens företag

Alla i kommunen arbetar systematisk, enskilt och tillsammans i organiserad form för en ökad etablering av företag i kommunen. Etablering längs hela E20 är fortsatt en prioriterad del av arbetet där byggklar mark finns tillgänglig och synliggörs på lättillgängliga kartor och genom andra marknadsföringsinsatser. Samverkan sker med Business Region Örebro (BRO) för att nå och attrahera företag som vill etablera sig eller investera i Laxå kommun och i Örebroregionen. Vår demografiska mittpunkt innebär att även nyetableringar i kringliggande kommuner kan medföra fördelar för kommunen då det kan ge kommunens innevånare möjligheter att arbetspendla samt innebära nya affärsmöjligheter för lokala företag.

Exempel på aktiviteter

- Marknadsföring av lämpliga etableringsområden och lokaler med informativt etableringsmaterial
- Aktivt kartlägga, kontakta och skapa relationer med företag för etablering
- Informera om företagslots och kommunens e-portal med e-tjänster
- Synliggöra lokaler och mark på Objektvision.se samt med hjälp av mäklartjänster
- Gemensam etableringsstrategi för Örebro län genom BRO
- Samverkan med Integration- och arbetsmarknadsenheten och Arbetsförmedlingen för rekrytering i samband med nyetablering
- Stöd vid utveckling nya verksamhetsområden

Nyföretagande

I Laxå kommun finns det goda förutsättningar för företag att expandera och utvecklas och kommunen arbetar

målinriktat tillsammans med näringslivet för att växa som en attraktiv ort för nyetableringar och långsiktigt företagande. Utvecklingsenheten samt arbetsgruppen för näringsliv och utveckling är drivande för arbetet med näringslivsutveckling och tillväxt. Ett arbete som sker i nära samverkan med det lokala och regionala näringslivet, dess organisationer och andra offentliga aktörer. Kommunen bevakar också näringslivets intressen när det gäller kommunikationer och annan infrastruktur och arbetar med extern marknadsföring för att stärka Laxå kommuns attraktivitet som företagsvänlig kommun.

Starta företag i Laxå kommun

Nyföretagandet har stor betydelse för ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Genom nya företag skapas nya skatteintäkter som är viktiga för samhällsservicen och den egna friheten.

Utvecklingsenheten är navet för kommunens stöd till nya företagare i kommunen som tillsammans med den digitala företagslotsen säkerställer att rätt stöd tillgängliggörs vid rätt tillfälle.

Näringslivsutvecklaren finns tillgänglig för konfidentiella samtal och för att lotsa vidare till rätt stöd.

Viktiga samarbetspartners för att främja nyföretagandet är Nyföretagarcentrum Sydnärke, Coompanion, Almi, Handelskammaren Mälardalen och Region Örebro.

Socialt företagande

För att fortsätta bygga en hållbar och stark kommun och möta de många utmaningar samhället står inför inom exempelvis integration, hälsa, utbildning, klimat, miljö, enklare vägar till jobb eller jämställdhet behöver allas engagemang och innovationskraft bidra.

”För att fortsätta bygga ett hållbart och starkt samhälle och möta de många utmaningar samhället står inför, som till exempel integration, hälsa, utbildning, klimat, miljö, enklare vägar till jobb eller jämställdhet, behöver hela Sveriges fulla engagemang och innovationskraft bidra. Sociala innovationer handlar om att möta samhällsutmaningar med nya idéer och lösningar som höjer kvaliteten på och förbättrar samhällets tjänster till medborgarna...”

Regeringens strategi för sociala företag – ett hållbart samhälle genom socialt företagande och social innovation Diarienummer: N2018/00710/FF

Den gemensamma drivkraften för sociala företag är att skapa innovativa lösningar på samhällsutmaningar och bidra till ett samhälle som inkluderar och är hållbart. Till skillnad mot traditionella företag som ofta mäter sin framgång i ökade intäkter och vinstmål är ett socialt företag ibland inte är vinstdrivande alls, eller har en blandning av mål som är kopplade till människor och samhälle utöver ett vinstmål. Laxå kommun ska verka för att sociala företag startas och utvecklas i kommunen och ska, då det är möjligt, upphandla varor och tjänster från sociala företag.

Exempel på aktiviteter

- Utvecklingsenheten bidrar ekonomiskt till samt sitter med i styrelsen för Nyföretagarcentrum, Coompanion och Business Region Örebro (BRO)
- Aktivt stödja och samverka med Almi och Handelskammaren i syfte att öka och underlätta för nyföretagandet i kommunen
- Företagsrådgivning för att främja nyanländas företagande
- Stöd gällande markfrågor vid etablering
- Stöd och samverkan med skolan för att säkerställa entreprenörsanda och företagande som en naturlig del i skolarbetet
- Informera om möjligheterna med och verka för sociala företag
- Tillsammans med 12 andra kommuner samt SKR delta i ESF-projektet Utvecklingsnätverk sociala företag
- Erbjuder affärsrådgivning via Timbanken

Besöksnäring, miljö och landsbygdsutveckling

Laxå kommun består av både stad och landsbygd och när landsbygden växer och

har ett bra samarbete med tätorten blir hela kommunen starkare. Resurserna som finns på landsbygden är avgörande för att bygga en hållbar utveckling och att stärka hela kommunens attraktionskraft. Med vår unika position mitt i Sverige finns stora möjligheter att utveckla och utöka en hållbar besöksnäring likväl som andra företag. Genom dialog och samverkan med boende, byalag, föreningar och etablerade företag arbetar vi tillsammans för att utveckla landsbygden och göra det möjligt att kunna bo, verka och försörja sig där.

Miljödiplomering och Ekoturism

2011 blev Laxå kommun landets första miljödiplomerade kommun. Den 22 mars 2017 beslutade kommunfullmäktige i Laxå kommun, som första kommun i Sverige, att utropa hela kommunen till ekoturismområde med namnet Tiveden Ekoturismområde. Detta gjordes bland annat för att öka kommunens och besöksnäringens attraktivitet, skapa fler jobb och för att synliggöra alla fina naturområden. Ekoturism brukar definieras som: Ansvarsfulla resor till naturområden som bevarar miljön, upprätthåller lokalbefolkningens välbefinnande och inbegriper tolkning och utbildning.

Besöksnäring och landsbygdsutveckling

Besöksnäringen är en av Sveriges basnäringar med god tillväxt som har mycket att tillföra kommunen. Utvecklingen av besöksnäringen och evenemang i Laxå kommun skall med ett hållbarhetsperspektiv fortsatt stärka besöksnäringföretagen och Laxås platsvarumärke.

”Besöksnäringen är en ny basnäring för Sverige. Den är personalintensiv och erbjuder många, inte minst unga personer och personer med utländsk bakgrund, ett första steg in på arbetsmarknaden. Den bidrar både till Sveriges exportintäkter genom utländska besökares konsumtion i Sverige men också genom sin platsbundenhet till lokal och regional utveckling så att stora delar av landet blir mer attraktiva att bo, leva och verka i.”

Näringsminister Karl-Petter Thorwaldsson 22 dec. 2021

Besöksnäringen är idag integrerade delar i landsbygdsutvecklingen och bidrar med direkt sysselsättning, ett breddat företagande och kan också skapa positiva effekter för kringliggande verksamheter. Besöksnäringens komplexa aktörssystem skapar ett behov av övergripande samordning vilket sker i bred samverkan inom Regional turismutveckling (RTU), inom Destination Tiveden (Laxå-, Askersund-, Karlsborg-, Töreboda- och Gullspångs kommuner samt Länsstyrelsen i Örebro län). Genom denna samverkan skapas och sprids utbildning- och utvecklingsinsatser samt nätverksträffar för besöksnäringens företag. Gemensamma marknadsföringsinsatser sker mot den inhemska och internationella marknaden med www.tiveden.se som nav.

Miljövänlig kollektivtrafik och pendlingsmöjligheter

Tåg, buss, anropsstyrd närtrafik samt fredags- och lördagskvällarnas ”natt-taxi” innebär att utbudet av miljövänliga transporter till och inom kommunen är tillgängliga och flexibla. Arbeta med att öka möjligheten för besökande att ankomma med tåg och därefter nyttja kollektiva färdmedel eller cykel för att ta sig till och från besöksmål eller vidare till angränsande kommuner prioriteras.

Exempel på aktiviteter

- Strategisk samverkan med RTU och inom Destination Tiveden för utvecklingen av besöksnäringen
- Administrera och tydliggöra tiveden.se
- Synliggöra besöksnäringens företag och naturområden via tiveden.se
- Genomföra aktiva marknadsföringsinsatser via sociala medier, medverkan på mässor samt samordnad marknadsföring genom RTU
- Platsutveckling i samverkan med lokala aktörer samt utveckling av nya områden som möjliggör besöksnäringsetableringar
- Kompetensutveckling och produktutveckling
- Led- och produktutvecklingsprojekt för vandring och cykling inom och genom hela kommunen
- Förmedla information och kontakter gällande stöd som finns för investeringar på landsbygden

Infrastruktur

God infrastruktur och effektiv kommunikation är livsviktig för stora delar av näringslivet och ska bidra till en attraktiv miljö att bo och verka i. Laxå kommun har tillsammans med kommunerna i länet, Trafikverket och Region Örebro län många och breda uppdrag som rör trafik och infrastruktur. Det handlar om trafikplanering, trafiksäkerhet, väghållning, kollektivtrafik, färdtjänst och skolskjuts samt digitalisering.

Transport till, från och inom Laxå kommun

Laxå kommun verkar för att det kommunala vägnätet inom och till/från Laxå kommun planeras och utformas så att det underlättar vardagen för människor och företag. Arbetet sker vid behov med hänsyn till och i samverkan med vägföreningar och ägare av privata vägar. Planering och finansiering av ny infrastruktur i form av nationella vägar och järnväg samt buss och tågtrafik styrs från stat och region och Laxå kommun kommunicerar lokala önskemål och synpunkter under processens gång samt i samband med remissvar på planförslagen. Det är av särskild vikt för kommunens fortsatta utveckling att tågen på Västra stambanan stannar i Laxå och möjliggör fortsatt in- och utpendling. Laxå kommun ingår i Västra Stambanegruppen som verkar för en fyrsparlösning mellan Alingsås och Göteborg vilket kraftigt skulle öka kapaciteten på Västra stambanan.

Buss, anropsstyrd närtrafik samt fredags- och lördagskvällarnas ”natt-taxi” innebär att det finns ett utbud av transporter till, från och inom kommunen. Vid dialog med Region Örebro län lyfts behoven för kommunen, dess invånare och arbetspendlare behov.

Digital infrastruktur och digitala kanaler

Digital kommunikation via både fibernät och trådlöst, har stor betydelse i vårt samhälle och tillgång till ett välfungerande fibernät har de senaste åren fått en allt större betydelse både för näringsliv och privatpersoner. Rådande samhällsutveckling medför ständigt ett ökat behov av högre överföringskapacitet. Informationsteknologi och tillgång till internet kommer i framtiden att vara en viktig förutsättning för en kommuns attraktivitet. Kommunens roll är att underlätta, främja och skapa förutsättningar för de olika privata bredbandsaktörerna som ansvarar för utbyggnaden av bredband i såväl Laxå som landets övriga kommuner.

Digitalt först är en princip som säger att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag. Vi vill möta våra kommuninvånare och besökare på plattformar där de befinner sig och vi strävar alltid efter att göra den digitala servicen ännu bättre. Kommuninvånarens kontakter med Laxå kommun sker ofta i flera kanaler som måste ses som en helhet och ska användas så att de kompletterar varandra. Vi sätter medborgaren och företagaren i centrum när nya tjänster tas fram.

Marknadsföring och kommunikation

Tiveden ekoturismområde är mer än en slogan, det är ett varumärke som vi bygger tillsammans. Politiska företrädare och kommunala tjänstepersoner ska när tillfälle ges aktivt uttala sig kring vikten av Tiveden ekoturismområde för ett positivt näringslivsklimat och ökad inflyttning. Gemensamt har vi ett ansvar för att information av allmänt intresse och som stärker bilden av Laxå kommun får en medial spridning. Utvecklingsenheten skall aktivt medverka för att sprida och förankra kommunens varumärken kring Tiveden ekoturismområde och Tiveden.se och näringslivet välkomnas att använda logotypen för Tiveden ekoturismområde i kombination med sin egen logotyp.

Exempel på aktiviteter

- Samverkan för bredbandsutveckling
- Samverkan med Region Örebro län gällande kollektivtrafik
- Samverkan inom Västra Stambanegruppen
- Samverkan med Vägverket
- Spridning av varumärket Tiveden ekoturismområde samt Tiveden.se
- Arbeta med ambassadörskap, attityder och skapa stolthet genom att lyfta fram goda exempel i kommunikationen med näringslivet och media
- Aktivt länka till Laxå-positiv media i kommunala kanaler
- Kontinuerlig uppdatering på kommunens hemsida samt Facebook

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering används som grund för kontinuerlig verksamhetsutveckling och systematiskt kvalitetsarbete. För att säkerställa vad varje satsning resulterar i ska handlingsplanen kopplas till näringslivets återkoppling och kontinuerligt följas upp och utvärderas.

Näringslivets återkoppling

Näringslivsprogrammet gäller hela kommunkoncernen. Varje förvaltning och avdelning ansvarar för att arbeta utifrån programmet avseende de frågor som har bäring på näringslivsklimatet. Utvecklingsenheten och näringslivsutvecklaren har en samordnande roll och ansvarar för att uppföljning och utvärdering görs.

Svenskt Näringslivs årliga rankingrapport av företagsklimatet och Insikts mätningar av kommunala myndighetsområden ligger till grund för förbättringsarbetet. Därutöver finns förbättringsprocessen

med som ständig punkt vid möten i arbetsgruppen för näringsliv och utveckling och vid behov i andra förvaltningsinterna möten.

Utvärdering av näringslivsprogrammet och därtill kopplade handlingsplaner sker bland annat genom de undersökningar som återkommande mäter företagsklimatet och attityder till företagandet; Svenskt Näringslivs årliga ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner, Kommunens Kvalitet i Korthet (KKIK) och Insikts servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. I övrigt följs arbetet upp genom statistik som kan kompletteras med egna enkäter och intervjuer. Resultatet rapporteras en gång om året till kommunstyrelsen.

Indikatorer

Antal nya etableringar

Antal nya företag

Antal nya arbetstillfällen

Insikt - Nöjd kund index

Svenskt näringslivs mätningar av
företagsklimatet

Kommunens kvalitet i korthet

Måluppfyllelse Agenda 2030

Antal elever/årskull som driver UF-företag

Antal gästnätter

Antal besökare på Tiveden.se samt

Naturkartan Laxå kommun